

Hygienická a protiepidemická opatření k předcházení vzniku a šíření nemocničních nákaz na lůžkovém oddělení

1 Materiálně technické vybavení

1.1 Lůžkové oddělení je umístěno ve 2. a 3. NP budovy H1, dispoziční řešení je uvedeno v příloženém plánu.

Budova H1

▪ pokoj pacientů	20x	(2x s WC)
▪ pracovna sester	2x	
▪ vyšetřovna	2x	
▪ odběrová místnost	2x	
▪ kuchyňka	2x	
▪ jídelna	2x	
▪ pracovna přednosta	1x	
▪ pracovna primáře	1x	
▪ pracovna vrchní sestry	1x	(1x WC, sprcha)
▪ sekretariát	1x	(1x WC, sprcha)
▪ inspekční pokoj lékařů	6x	(2x WC, sprcha)
▪ koupelna pacientů	2x	
▪ sklad čistého prádla	2x	
▪ demonstrační místnost	1x	
▪ čistící místnost	2x	
▪ úklidová místnost	2x	
▪ šatna zaměstnanců	2x	
▪ WC pacienti	8x	(muži, ženy)
▪ WC zaměstnanci	5x	(muži, ženy)

1.2 Charakter ploch, povrchů a vybavení prostor je uvedeno v příložených tabulkách.

1.3 Prostory v budově H1 jsou odvětrávány přirozeně s výjimkou hygienického zázemí, kde je odvětrání nucené.

2 Zásobování vodou

2.1 Zásobování pitnou vodou (SPV) z městského vodovodního řadu.

2.2 Teplá užitková voda (TUV) dodávaná rozvodem TUV je vyrobena z vody pitné. Prevence výskytu legionel ve vnitřních rozvodech TUV je prováděna trvalou dezinfekcí chlórdioxidem.

3 Odpady ze zdravotnictví

3.1 Odpad ze zdravotnictví je v místě jeho vzniku ukládán do uzavíratelných sběrných nádob nebo obalů opatřených víkem.

3.2 Nebezpečné odpady – infekční

- Ostré předměty zaměstnanci zdravotnického pracoviště (dále jen zaměstnanci) ukládají v místě vzniku do označených plastových kontejnerů. Jednorázové stříkačky a jehly (bez zpětného nasazování ochranného krytu) likvidují zaměstnanci vcelku bez ručního oddělování, případně provedou oddělení pomocí otvoru ve sběrné nádobě.
- Ostatní pevný infekční odpad včetně PE obalů od cytostatik je v místě vzniku zaměstnancem ukládán dle druhu odpadu do PE pytlů umístěných v pevných shromažďovacích nádobách.

Příloha č. 2 Řd-004-21-2b

- 3.3 Další nebezpečné odpady ukládají zaměstnanci odděleně dle druhu odpadu do nádob s PE obalem v souladu s interním předpisem FNOL. Ostatní odpad ze zdravotnického zařízení ukládají zaměstnanci do sběrných nádob v jednotlivých místnostech.
- 3.4 Obaly ze zdravotnického materiálu a pomůcek (např. papír-folie, papír apod.) nekontaminované biologickým materiálem odkládá zaměstnanec do sběrné nádoby s označením směsný komunální odpad.
- 3.5 Uzavření PE pytlů, jejich označení a odnesení do prostoru shromažďování odpadu před budovou provádí zaměstnanci úklidové firmy min. 1x denně.
- 3.6 Pevné shromažďovací nádoby na odpad zaměstnanci úklidové firmy myjí a dezinfikují 1x denně na povrchu, 1x týdně vnitřní prostor nádoby, v případě kontaminace nádoby biologickým materiálem provedou dezinfekci ihned.
- 3.7 Shromažďovací nádoby na odpad jsou opatřeny štítkem s názvem odpadu, katalogovým číslem a kategorií odpadu (N – nebezpečný, O – ostatní), grafickým symbolem, datem, časem vzniku odpadu (infekční ostrý), názvem oddělení (razítko) a jménem odpovědné osoby.

4 Manipulace s prádlem

- 4.1 Lůžkoviny a prádlo pacientů
- Čisté lůžkoviny a prádlo ukládá zaměstnanec bezprostředně po dodání na oddělení do uzamykatelných místností, vyčleněných pro čisté prádlo.
 - Použité lůžkoviny a prádlo bez roztřepávání odkládá zaměstnanec do textilního obalu (v případě velké kontaminace prádla biologickým materiálem i do PE pytlů), po naplnění ho uzavře a uloží do odvětrávané čistící místnosti.
- 4.2 Prádlo zaměstnanců
- Čisté prádlo ukládá zaměstnanec do oddělené části skříně v šatně zaměstnanců nebo v pracovně lékaře. Zaměstnanci mají k dispozici směnné prádlo s možností užití potřebného množství dle četnosti znečištění během pracovního dne.
 - Použité prádlo odkládají zaměstnanci do textilních obalů v šatně zaměstnanců a čistící místnosti.
- 4.3 Po naplnění zaměstnanec obal s prádlem uzavře. Veškeré prádlo z onkologické kliniky je považováno za znečištěné cytostatiky a dle této charakteristiky je s ním následně nakládáno při praní. Znečištěné prádlo je odváženo vozíkem na sběrné místo použitého prádla k příjezdové rampě budovy H1.
- 4.4 Při práci s použitým prádlem používá zaměstnanec ochranný oděv, rukavice, event. ústenku. Po ukončení práce provede hygienickou dezinfekci rukou.

5 Manipulace se stravou

- 5.1 Na oddělení stravu přiváží zaměstnanci provozu stravování a předávají zaměstnanci lůžkového oddělení, který odpovídá za veškerou manipulaci se stravou od doby jejího převzetí od zaměstnance provozu stravování do doby předání pacientovi.
- 5.2 Distribuce obědů pro pacienty a zaměstnance je zajištěna tabletovým způsobem v přepravních skříních. Na oddělení zaměstnanec tablety bez další úpravy roznáší pacientům. Po konzumaci stravy event. se zbytky stravy zaměstnanec tablet přikryje ochranným víkem, vloží zpět do přepravní skříně a zaměstnanci provozu stravování zajistí jejich odvoz.
- 5.3 Výdej snídaní a studených večeří
- Na oddělení stravu přiváží zaměstnanci provozu stravování v uzavřených přeprávkách.

Příloha č. 2 Řd-004-21-2b

- Zaměstnanec uloží potraviny epidemiologicky závažné (uzeniny, pomazánky, mléčné výrobky apod.) do lednice k tomu určené, ostatní pokrmy jsou uchovávány do doby podání v kuchyňce.
 - Snídaně a večeře rozděljuje zaměstnanec na talíře bezprostředně před dobou podání stravy, teplé nápoje připravuje v kuchyňce na oddělení.
 - Zbytky stravy ukládá zaměstnanec do uzavíratelné plastové nádoby označené „Zbytky stravy“, kterou odváží zaměstnanci provozu stravování zpět.
 - Mytí použitého nádobí a příborů provádí zaměstnanci v myčce.
- 5.4 Při výdeji stravy používá zaměstnanec jednorázovou zástěru, před manipulací se stravou provede hygienickou dezinfekci rukou; při manipulaci s nebaleným pečivem používá podávky nebo jednorázové rukavice.
- 5.5 Mytí použitého nádobí a příborů provádí zaměstnanci v myčce.
- 5.6 Potraviny přinesené pacienty nebo jejich návštěvami ukládají pacienti nebo zaměstnanci do vyčleněné lednice v souladu s postupem uvedeným v informačním letáku umístěným na lednici.
- 5.7 Teplota v lednicích určených pro uložení stravy je v rozmezí 4°C - 8°C.

6 Úklid

- 6.1 Úklid zajišťuje smluvně specializovaná firma.
- 6.2 Úklid pokojů pacientů, vyšetřovny, hygienické zázemí a chodby provádí zaměstnanci úklidové firmy 2x denně, dále dle potřeby; úklid pokojů lékařů 3x týdně, hygienické zázemí a chodby 3x denně.
- 6.3 Veškerý úklid provádí zaměstnanci úklidové firmy na vlhko s použitím detergentů, dezinfekčních přípravků schválených Oddělením nemocniční hygieny FNOL.
- 6.4 Malování prostor standardních oddělení včetně pracoven se provádí 1x2 roky.

7 Dezinfekční režim

K dezinfekci povrchů, ploch, nástrojů, pomůcek, rukou, pokožky, sliznic, odpadů umyvadel používají zaměstnanci přípravky dle Dezinfekčního programu FNOL, zaměstnanci úklidové firmy dezinfekční přípravky dle bodu 6.3.

- 7.1 Střídání dezinfekčních přípravků s různými aktivními látkami se provádí pravidelně v měsíčních intervalech.
- 7.2 Dezinfekční roztoky připravují zaměstnanci a zaměstnanci úklidové firmy pro každou směnu čerstvé (max. doba použití 12 hodin) dle návodu výrobce je dodržována koncentrace a doba působení dezinfekčního přípravku.
- 7.3 Předměty a povrchy kontaminované biologickým materiálem – potřísněné místo zaměstnanec ihned překryje savým materiálem namočeným v dezinfekčním roztoku s virucidním účinkem a po expozici očistí obvyklým způsobem.
- 7.4 Mytí a dezinfekce rukou
- Mytí rukou provádí zaměstnanec pouze v rámci zásad osobní hygieny a při viditelné kontaminaci rukou, a to s použitím tekutých mýdel po dobu cca 1 min., po závěrečném opláchnutí pitnou vodou si osuší ruce jednorázovým ručníkem odebraným z krytého zásobníku.
 - Hygienickou dezinfekci rukou provádí zaměstnanci alkoholovým dezinfekčním přípravkem, který opakovaně vtírají do suchých rukou po dobu uvedenou na etiketě přípravku. Po celou dobu dezinfekce jsou ruce vlhké, následně se neoplachují a neutírají.

Příloha č. 2 Řd-004-21-2b

- 7.5 Použité nástroje, přístroje přenese zaměstnanec do čistící místnosti, kde provede dekontaminaci dezinfekčním přípravkem s virucidním účinkem; po uplynutí expoziční doby provede ruční mytí, opláchnutí, osušení nástrojů a pomůcek a v transportním obalu přepraví ke sterilizaci na pracoviště centrální sterilizace.
- 7.6 Podložní mísy, močové džbány, umyvadla pro osobní hygienu pacientů zaměstnanci dekontaminují a dezinfikují v dekontaminační myčce v čistící místnosti.
- 7.7 Dezinfekci malých ploch a přístrojového vybavení provádí zaměstnanci 3x denně.
- 7.8 Dezinfekce matrací a lůžek je průběžná a konečná. Průběžnou provádí zaměstnanci při znečištění, konečnou při propuštění, přeložení nebo úmrtí pacienta.

8 Sterilizace

- 8.1 Sterilizaci nástrojů a pomůcek zajišťuje pracoviště centrální sterilizace.
- 8.2 Vysterilizovaný materiál označí zaměstnanec expirací dle způsobu uložení sterilního materiálu, uloží do skříně k tomu určené (viz příložená tabulka).
- 8.3 Jednorázové pomůcky se opakovaně nesterilizují ani nepoužívají.

9 Zásady prevence vzniku a šíření nemocničních nákaz

- 9.1 Bariérová ošetrovací technika
- Zaměstnanec používá čisté osobní ochranné pracovní prostředky, při práci na oddělení nenosí šperky na ruku, přirozené nehty na ruku zdravotnických pracovníků jsou krátké, upravené, nenalakované. Při ošetřování a vyšetřování pacienta lze nosit náušnice a řetízky/přívěsky, které svou velikostí nejsou rizikem pracovního úrazu a cestou přenosu mikrobiálních agens.
 - Při práci dodržuje zaměstnanec zásady osobní hygieny; před a po vyšetření a ošetření pacienta, před parenterálním výkonem, po manipulaci s biologickým materiálem a použitým prádlem, před nasazením a po sejmutí jednorázových rukavic si ruce dezinfikuje.
 - Při odběru biologického materiálu a provádění parenterálních výkonů používá zaměstnanec jednorázové rukavice.
 - Pacienti mají individualizovány pomůcky pro osobní hygienu, teploměry, mísy a další pomůcky.
- 9.2 Lékař přijímající pacienta na lůžkové oddělení v anamnéze zaznamenává údaje související s možným vznikem nemocniční nákazy. V případě podezření na infekční onemocnění zajistí provedení izolačních opatření.
- 9.3 Oděv a obuv si pacient ukládá do skříně na pokoji.
- 9.4 Biologický materiál odebírá zaměstnanec u lůžka pacienta, kdy má pomůcky k odběru uloženy na dezinfikovatelném podnose. K odběru používá sterilní nástroje, sterilní pomůcky a rukavice, vždy pro jednoho pacienta. Po odběru je řádně označená odběrová nádoba s biologickým materiálem uložena do stojanu na vyhrazené odběrové místo a zaměstnancem centrální pochůzkové služby transportována do příslušné laboratoře, v případě statim vyšetření ihned odnášena zaměstnancem centrální pochůzkové služby do laboratoře.
- 9.5 K parenterálním zákrokům používají zaměstnanci sterilní nástroje a pomůcky, jednorázové rukavice.
- 9.6 Přípravu injekcí a infuzí provádí zaměstnanec na vyčleněné pracovní ploše vyšetřovny nebo v přípravně. Roztoky cytostatik jsou připravovány a transportovány z pracoviště přípravy cytostatik (lékárna), tzn. roztoky a sety připravené k aplikaci pacientům.

Příloha č. 2 Řd-004-21-2b

- 9.7 Zvlhčovače vzduchu pro pacienty
Zvlhčování vzduchu (podávání kyslíku) je zajištěno jednorázovou inhalační maskou napojenou na zásobník se sterilní vodou (komerčně vyráběná sterilní voda). Po přeložení nebo propuštění pacienta zaměstnanec masku likviduje jako infekční odpad, v průběhu hospitalizace dle aktuální potřeby masku vymění.
- 10 Transport, doprava**
- Transport materiálu, prádla a stravy v uzavřených přepravech, přepravních skříních, textilních obalech nebo nepropustných obalech probíhá z rampy budovy H1 výtahem.
 - Transport pomůcek ze sterilizace a zpět provádí zaměstnanci v uzavřené přepravce.
- 10.1 Návštěvy pacientů na oddělení řídí zaměstnanci s ohledem na zdravotní stav pacienta.
- 10.2 Těla zemřelých jsou do odvezení pohřební službou uložena samostatně v uzavřené místnosti.
- 10.3 Zaměstnanec je povinen hlásit svému nadřízenému výskyt infekčního onemocnění nebo podezření na ně u sebe nebo členů své rodiny.
- 11 Zásady osobní hygieny zaměstnanců**
- 11.1 Zaměstnanci se z civilního oděvu do pracovního oděvu převlékají v šatně nebo v pracovně lékaře.
- 11.2 Zaměstnanci se stravují v závodní jídelně nebo v kuchyňce lůžkového oddělení.
- 11.3 Ve FNOL je zákaz kouření (v souladu s platnými právními předpisy) mimo vyhrazených míst na venkovním prostranství areálu FNOL.
- 12 Očkování**
- Zaměstnanci jsou očkováni proti virové hepatitidě typu B, které provádí zaměstnanci Střediska pracovnělékařské péče o zaměstnance FNOL.
- 13 Postup při výskytu nemocniční nákazy (dále jen NN)**
- 13.1 Výskyt NN hlásí ošetřující lékař elektronicky prostřednictvím NIS Medea „Hlášení výskytu NN“ na Oddělení nemocniční hygieny FNOL, kopii uloží do dokumentace pacienta, výskyt nemocniční nákazy zaznamená při propuštění pacienta do formuláře „Hlášení hospitalizace“.
- 13.2 Hromadný výskyt nemocniční nákazy nebo nemocniční nákazy, která vedla k úmrtí, těžkému poškození zdraví hlásí ošetřující lékař bezprostředně na Oddělení nemocniční hygieny FNOL telefonicky a následně elektronicky.

V Olomouci dne 12. 6. 2015

Mgr. Šárka Ročková
vrchní sestra
Onkologické kliniky FNOL

prof. MUDr. Bohuslav Melichar, Ph.D.
přednosta
Onkologické kliniky FNOL